

СИЛАБУС навчальної дисципліни «ЕКОЛОГІЧНА ПАСПОРТИЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЙ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	101 Екологія
Тип і назва освітньої програми	Екологія
Курс, семестр	4 курс, 7 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС –4, Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій –16 год., практичних занять – 2 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології
Контактні дані розробника (-ів)	Викладач: Анна ТАРАНЕНКО, кандидат сільськогосподарських наук, доцент; Контакти: ауд. 43 (навчальний корпус № 1) e-mail: anna.taranenko@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/taranenko-anna-oleksiyivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Вибіркова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	«Управління екологічною діяльністю».
Компетентності	загальні: -Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності фахові: -Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування -Здатність приймати організаційні, природоохоронні та інші рішення, які забезпечують екологічно безпечне функціонування агроєкосистем
Програмні результати навчання	ПРН 4. Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки. ПРН 17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів. ПРН 19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

ОК передбачає набуття наступних загальних компетентностей: здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії. Навички *soft skills* формуються під час комунікації та роботи в команді на практичних заняттях; здатність брати на себе відповідальність, управляти своїм часом, розуміння важливості кінцевих термінів формується під час виконання завдань самостійної роботи; здатність логічно і системно мислити, креативність формується під час підготовки презентацій, рефератів, доповідей.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ		
Отримати здобувачами вищої освіти знань щодо паспортизації об'єктів навколишнього середовища - як процесу послідовного збирання, узагальнення та зберігання відомостей про кожний конкретний об'єкт: промислове підприємство, промислову ділянку, річку, відходи тощо, а також формування знань про паспорт - як документ реєстраційний і технологічний, що містить основні умовно-постійні відомості про об'єкт (підприємство, устаткування тощо); оволодіння основними напрямками дослідження проблем природокористування, методами контролю за екологічним станом компонентів довкілля.		
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ		
Тема 1. Екологічні дослідження для екологічної паспортизації. Тема 2. Причини необхідності екологічної паспортизації природних і антропогенних об'єктів. Тема 3. Ландшафтно-екологічні дослідження. Методи дослідження. Тема 4. Юридичні основи екологічної паспортизації. Форми екологічного паспорта. Тема 5. Паспортизація територій. Тема 6. Екологічна паспортизація на підприємстві. Тема 7. Екологічна паспортизація водних об'єктів. Тема 8. Паспортизація земельних ресурсів.		
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ		
Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; бесіда. Наочні методи: ілюстрування. Практичні методи: практичні роботи, робота з науковою літературою (конспектування, тезування). Самостійна робота без контролю викладача: завдання самостійної роботи. Методи з розвитку соціальних навичок: презентації, доповіді, робота в команді.		
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ		
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведена у Додатку до силабусу	
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ		
- щодо виконання та перескладання термінів	Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять із метою перевірки рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу, підготовленості до виконання конкретних завдань і виконання самостійної роботи. Поточне оцінювання має забезпечити ефективний зворотний зв'язок для здобувача вищої освіти та надати йому можливість використовувати отримані результати для покращення своїх показників під час наступного оцінювання. Семестровий контроль проводиться у формі заліку за розкладом згідно з графіком навчального процесу. Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання на дату семестрового контролю. Здобувачу вищої освіти, який одержав під час екзаменаційної сесії незадовільну оцінку (FX) або не був допущений до семестрового контролю, дозволяється ліквідувати підсумкову академічну заборгованість. Ліквідація здобувачем підсумкової академічної заборгованості здійснюється згідно з графіком ліквідації підсумкової академічної заборгованості. Здобувач вищої освіти, який одержав під час семестрового контролю оцінку F за ЄКТС, проходить повторне вивчення навчальної дисципліни за індивідуальною програмою. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із кожної навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує директор навчально-наукового інституту, за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною. Повторне проходження контрольного заходу для підвищення позитивної оцінки з навчальної дисципліни здійснюється	

	тільки один раз із дозволу першого проректора на підставі заяви здобувача вищої освіти. Кількість навчальних дисциплін, які можна перездати здобувачу вищої освіти за весь період навчання, не повинна перевищувати чотирьох. Оцінка, отримана під час перездачі, є остаточною і не підлягає оскарженню.
- щодо академічної доброчесності	Під час вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен дотримуватись академічної доброчесності, що передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
- щодо відвідування занять	Навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення навчальних занять згідно розкладу упродовж навчального року передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі. Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	Набуття програмних результатів навчальної дисципліни можливе і після успішного закінчення навчання у неформальній та інформальній освіті (платформи Coursera, Prometheus та ін.). Визнання та перезарахування результатів неформального навчання відбувається за наявності документального підтвердження (зокрема сертифікату).
- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту. Заява щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційною комісією. Результатом розгляду апеляції є прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень: – попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента і не змінюється; – попередня оцінка знань здобувача вищої освіти не відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента, здобувач заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до чинної в Університеті шкали оцінювання результатів навчання). За результатом апеляції оцінка результатів навчання здобувача вищої освіти не може бути зменшена.
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	

Основні:

1. Койнова І. Б. Екологічний паспорт території: теорія та практика : монографія / І. Б. Койнова, М. В. Головатий. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 160 с.
2. Екологічна паспортизація територій агросфери: навчальний посібник / В. П. Строкаль, Н. М. Гловин. К. : НУБіП України, 2017. 425 с.
3. Екологічний паспорт підприємства: навч. посіб. / Е45 П. Г. Кирієнко, О. В. Бетін, К. П. Мсаллам, Д. М. Макаренко, Л. П. Пушкарьова. Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2022. 128 с.
4. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 18.03.2013 № 99 "Про затвердження Порядку розроблення паспорта водного об'єкта".

Додаткові:

1. Закон України. Про охорону навколишнього природного середовища.
2. Постанова Верховної Ради України «Про Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки».
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 18 травня 2017 р. № 336 «Про затвердження Порядку розроблення плану управління річковим басейном».
4. Постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку складання паспортів річок і Порядку установа берегових смуг водних шляхів та користування ними».

Інформаційні ресурси

1. Державне агентство водних ресурсів України <https://www.davr.gov.ua/postanovi-kabinetu-ministriv-ukraini>
2. Сайт Верховної Ради України <https://zakon.rada.gov.ua/>

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля протокол від 12 січня 2026 року № 19

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань на самостійну роботу	Опитування	
Тема 1. Екологічні дослідження для екологічної паспортизації.	6	5	24	11
Тема 2. Причини необхідності екологічної паспортизації природних і антропогенних об'єктів.	6	5		11
Тема 3. Ландшафтно-екологічні дослідження. Методи дослідження.	6	5		11
Тема 4. Юридичні основи екологічної паспортизації. Форми екологічного паспорта.	3	5		8
Тема 5. Паспортизація територій.	3	5		8
Тема 6. Екологічна паспортизація на підприємстві.	6	5		11
Тема 7. Екологічна паспортизація водних об'єктів.	3	5		8
Тема 8. Паспортизація земельних ресурсів.	3	5		8
				24
Разом	36	40	24	100

Шкала та критерії оцінювання практичних занять:

3	Здобувач повністю виконав завдання практичної роботи, продемонстрував глибоке розуміння теми, надав вичерпні відповіді та аргументував власну позицію. Робота охайна, без помилок.
2	Завдання виконано в повному обсязі, але допущено незначні неточності або помилки, які не впливають на загальний результат. Здобувач володіє матеріалом, але потребує підтримки у відповідях.
1	Завдання виконано частково (менше 50%). Здобувач володіє лише фрагментарними знаннями, допускає суттєві помилки в розрахунках або термінології.
0	Завдання не виконано, Здобувач не з'явився на заняття без поважних причин або продемонстрував повну відсутність знань з теми.

Шкала та критерії оцінювання самостійної роботи:

5	Робота виконана в повному обсязі, без помилок. Продemonстровано творчий підхід, критичне мислення та використання додаткових джерел.
---	--

4	Завдання виконано повністю, але є дрібні неточності. Здобувач розуміє матеріал, проте аргументація могла б бути переконливішою.
3	Основна частина роботи зроблена, але є помилки в логіці чи розрахунках. Відсутній аналіз, робота має суто репродуктивний характер.
2	Робота виконана частково (менше 60%). Матеріал засвоєно поверхнево, допущено грубі помилки в ключових поняттях.
1	Представлено лише окремі фрагменти завдання або спроба виконання. Рівень знань не дозволяє продовжувати вивчення теми.
0	Робота не виконана або виявлено плагіат (повне копіювання чужого матеріалу).

***Шкала та критерії оцінювання
опитування:***

4	Здобувачем надана повна відповідь на запитання в усній формі.
3	Здобувачем надана достатньо повна відповідь на запитання в усній формі, або повна відповідь з незначними неточностями.
2	Здобувачем надана неповна відповідь на запитання в усній формі.
1	Здобувачем надана коротка відповідь на запитання в усній формі із суттєвими помилками.

Примітка: протягом вивчення дисципліни проводиться 6 опитувань після вивченої теми. Загальна максимальна сума балів за опитування складає **24 бали**.